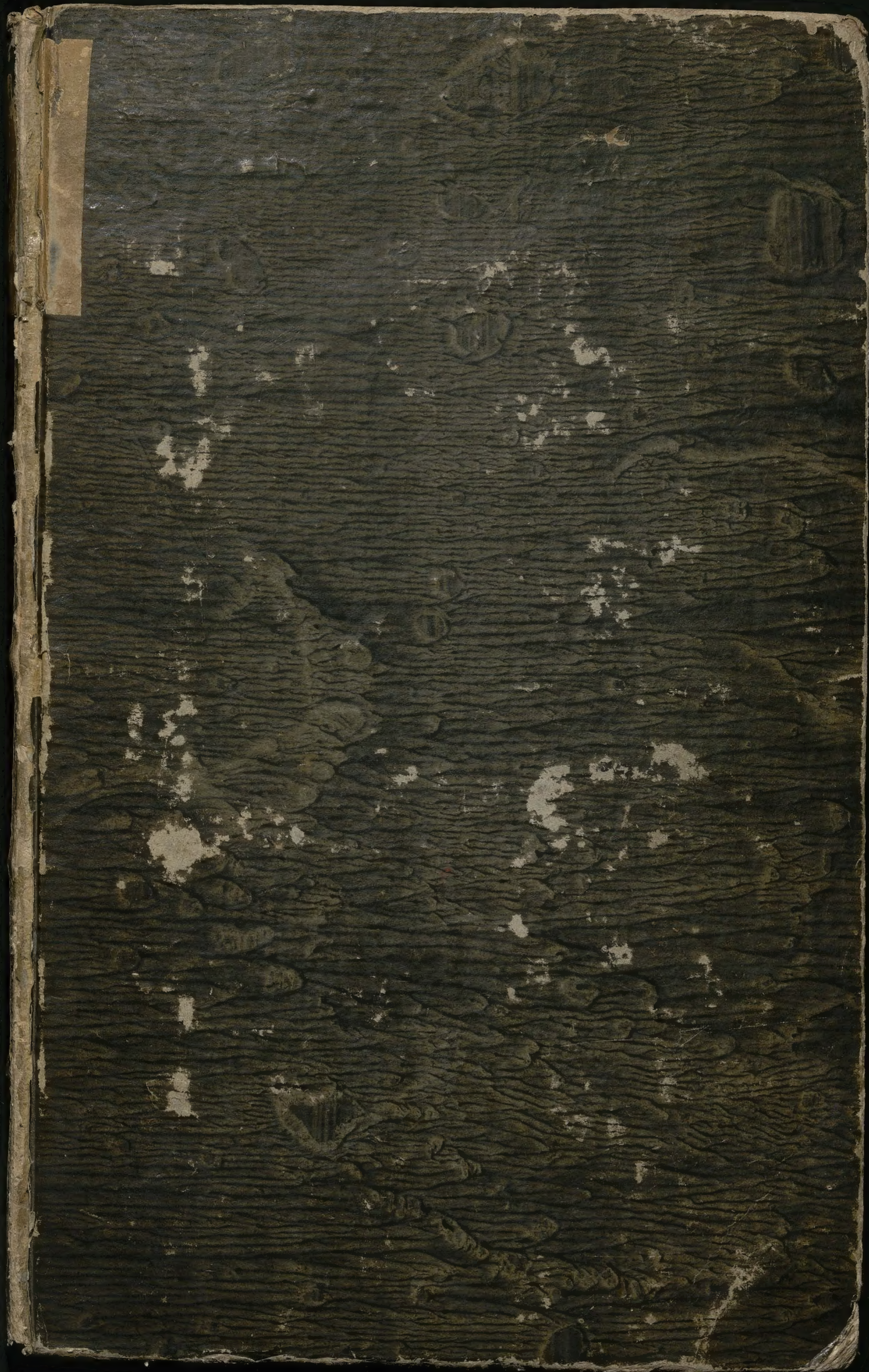

V
B J
C
8957

MANIFEST

JO. JW. Jchmciow Panow

SENATOROW, MINISTROW, Y POSŁOW,

NA SEYM WALNY WARSZAWSKI

ZGROMADZONYCH,

Do Akt Grodzkich Warszawskich Dnia 11. 8bris 1786. Roku

ZANIESIONY.

Actum in Curia Regia Varsaviensi Die Undecima Mensis Octobris, Anno Domini Millesimo Septingentesimo Octuagesimo Sexto.

Ad Officium Actaque præsentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia personaliter venientes, *Illustres Magnifici* Stanislaus Felix Potocki, *Palatinus Terrarum Russiæ*, Franciscus Xaverius Branicki, *Supræmus Exercituum Regni Dux*, Ignatius Potocki, *Mareschalcus Curiæ Magni Ducatus Lithuaniæ*, Benedictus Hulewicz, *Notarius Terrestris Vlodimiriensis*, *ex Palatinatu Czerniechoviæ ad Comitia Ordinaria Generalia nunc Varsaviæ celebrata electus Nuntius*, *suis ac aliorum Senatorum & Nuntiorum in Manifestatione infra expressa exaratorum nominibus agentes Manifestationem infrascriptam*, *Polonico Idiomate confectam & subscriptam*, *in tenore tali existentem:*

Na gruncie tylu Praw, ktore w Rzeczypospolitey Naszey wolne zdanie i głos Szlacheckiemu Stanowi waruią, a mianowicie przy powadze Prawa Roku Tysiąc Sześćset Sześćdziesiąt Dziewiątego: = *Ratio liberæ vocis* = tudzież Konstytucyi Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Szostego = Ubespieczenie wolnego głosu = a nayszczegulniey Konstytucyi Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Piątego = Obiaśnienie *liberæ vocis* = mocą ktorey *pro lege immutabili* mieć

chciano, że nikt *in politicis pro libero arbitrio & sensu suo*, choćby też nie na Ziazdach publicznych *deprompto* strofowany, aggrawowany, ani do żadnych Sądow pociągany bydź nie może, *ullo prætextu & colore*, nie w celu, uchoway Boże, przerywania, tamowania, lub niszczenia Obrad Seymowych, bo radzibyśmy, ażeby z nich, albo szczęście Narodu sprawić, albo nieszczęście odwrocić można, ale w zamiarze bronienia wolnego głosu, a szczegulniey w czasie i mieyscu naywalnieyszego w Oyczyźnie naszey publicznego Ziazdu, a to wolnym i niepodległym głosem następuiące czyniemy zażalenie: Połączone w Rzeczypospolitey Naszey na Seymach *in potentia sentiendi & dicendi* głośne z sekretnemi wotami dogadzaiąc niewygasłemu ieszcze Szlachetności umysłowi, zabiegaiąc skutkom krzewić się mogącego trwoźliwości ducha, nie innym zaiste celem, przykładem innych Narodow ten kształt Obrad wolnych i Rzeczpospolita Nasza przyięła, tylko aby z iedney strony tamę przemocy, z drugiey podporę słabości założyć. Tym duchem Prawa zagrzani Jaśnie Wielmożni Posłowie, w liczbie osob dwudziestu kilku, z Woiewodztw, Ziem i Powiatow wybrani, gdy w ciągu pierwiastkowych Seymu ninieyszego czynności, na Sessyi dnia trzeciego Października, iedynie w materyi Rugow przymawiaiąc się, użycia powtornych i sekretnych domawiali się wotow, z zadumieniem trudności, przeciwności i zupełnego niedopuszczenia żądania i propozycyi swoiey doświadczyli. Znali Ciż Jaśnie Wielmożni Posłowi kreski powtorne i wota sekretne utrzymuiący, że Izba Poselska podług wyrazow Konstytucyi Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Osmego o porządku Seymowania, wszelkie Proiekta i Propozycye *per turnum*, ktore do trzech razy czynić, gdy tego kto z Seymuiących żądać będzie, a trzeci raz *per vota* sekretne *forma Judiciaria* iak w Trybunałach winna, tym śmieley tey Sądowey domagali się formy, że Izba Poselska w czasie i postaci Rugow zasiadała, to iest właściwego Sądu ważności Posłow. Jeżeli bowiem ogólność Prawa naymniey Sądowe materye sekretnym wotom podaią. Coż myśleć? coż mowić o Sądzie Seymikow, ktory ze wszelkich Izby Poselskiey czynow, nayistotnieyszą nosi cechę władzy exekucyiney i Sądowey? Przykład ten niedopuszczania wotow powtornych i sekretnych, na decydowanie iednegoż Woiewodztwa Seymikow, może bydź naywiększym na wolność Kraiową zamachem, bo coż iest łatwieyszego iako w tych mieyscach, w ktorychby się śmiałych obrońcow wolności spodziewano, rozdwoić Seymiki, a

rozdwoione głośną większością wotow utrzymywać, ktorey zawsze przeważna strona, przy obfitym nadgrod źrzodle, pewną bydź może. Nie zastanawiało Jaśnie Wielmożnych Posłow w domaganiu się o wota powtorne i sekretne przemilczenie Prawa w szczegulnym mieyscu i Artykule porządkowania Seymowego o Rugach, gdyż poprzednią a nieodwołaną wolą Prawa Roku Tysiąc Siedmset Sześćdziesiąt Szostego znali pod tytułem = Ubespieczenie wolnego głosu = ktorym to Prawem w liczbie wyłączonych wyraźnie materyi, od formy Sądowey nie znayduią Rugow, żadney w domaganiu się wotow powtornych i sekretnych Jaśnie Wielmożni Posłowie nie dopuścili się nowości, kiedy na Seymie Tysiąc Siedmset Siedmdziesiąt Osmego podobne żądanie od Jaśnie Wielmożnych Potockiego, Lubelskiego, i Krzuckiego, Wołyńskiego Posłow wniesione, lubo doświadczyło przeciwności zdań, atoli przyięte, i dopiero na prożbę starey Laski Marszałka za dobrowolnym Posłow domagaiących się odstąpieniem, z uszanowaniem wolnych Poselskich głosow, załatwione zostało, czego świadkiem i świeża powszechnie rzeczy niedawnych pamięć tylu Posłow na tamtym iako na dzisieyszym Seymie obecnych, sam nakoniec Dyaryusz Seymowy, choć w opisach rzeczy mniey iak bywać zwykło dokładny, przeciwnym i na Prawie zasadzonemu i dopiero przywiedzionemu przykładowi torem, na ninieyszym Seymie propozycya Jaśnie Wielmożnych Posłow odporu i przewagi doznała. Co tychże nie do żadnych popędliwości krokow, ale do rozważney doprowadziło determinacyi oświadczyć *sine discrimine* Seymu żal, czułość, i protestacyą, do ktorey gdy i starszych z Senatu i z Ministerium wezwali i uprosili Braci, My niżey podpisani, iednym i spolnym miłości Oyczyzny zagrzani duchem, przychylaiąc się do osobnego Manifestu *sine discrimine* Seymu Jaśnie Wielmożnego Kazimierza Rzewuskiego, Pisarza Polnego Koronnego, Posła Chełmskiego, przy władzy żądania powtornego *Turnum* i sekretnych wotow, przy powadze tak istotney każdego Seymikuiącego prerogatywy, przy potrzebie tak świętego Prawa, w czasach gdzie boiaźń, lub nadzieia głośnym wotom skutek tamować mogą, przy pewności Rugow, od ktorych dobroć Seymow, iako od wyboru wątpliwych Posłow, zawisła. Na ostatek przy konieczności zapobieżenia otwartey łatwości dwoienia w takim nieskładzie Seymikow naprzeciw ubliżeniu Praw wyżey cytowanych i naprzeciw ubliżeniu Propozycyom Manifestuiących się onym stosownych iak nayſoleńniey iak nayuro-

czyściey Manifestuiemy się. *Antoni* Xiążę *Ordynat Sułkowski*, W. K. G. L. *manu propria*. *Stanisław Szczęsny Potocki*, Woiewoda Ziem Ruskich. *Franciszek Xawery Branicki*, Hetman Wielki Koronny. *Ignacy Potocki*, Marszałek N. W. X. Litt: *Stanisław* Xiążę z Pruss *Jabłonowski*, Poseł Poznański. *Jan Nepomucen Gurowski*, Starosta Kolski, Poseł Woiewodztwa Kaliskiego. *Jan Suchorzewski*, Woyski Wschowski, Poseł Woiewodztwa Gnieźnieńskiego. *Michał Moszczeński*, Poseł Woiewodztwa Gnieźnieńskiego. *Celestyn Czaplic*, Poseł Woiewodztwa Kiiowskiego. *Jan Nepomucen Rybiński*, Poseł Kiiowski. *Jan Swieykowski*, Poseł Kiiowski. *Zaiączek*, Poseł Kiiowski. *Kon: Janikowski*, Poseł Kiiowski. *Kaietan Kurdwanowski*, Poseł Woiewodztwa Wołyńskiego. *Thad: Błędowski*, Poseł Woiewodztwa Wołyńskiego. *Kazimierz Zaleski*, P. G. Ł. Poseł Woiewodztwa Lubelskiego. *Kazimierz* Xiążę *Sapieha*, G. A. Litt: Poseł Woiewodztwa Brzeskiego. *Adam Moszczeński*, Cho: Win: Poseł Woiewodztwa Bracławskiego. *Antoni Stanisław* Xiążę *Swiatopełk Czetwertyński*, Poseł Bracławski. *Jerzy Potocki*, Poseł Bracławski. *Wincenty Potocki*, Podkomorzy Koronny, Poseł Woiewodztwa Bracławskiego. *Adam Rzewuski*, Poseł Bracławski. *Benedykt Hulewicz*, Pisarz Ziemski Włod: Poseł Woiewodztwa Czerniechowskiego. *Jozef* Xiążę *Jabłonowski*, Poseł Czerniechowski. *Antoni Skinder*, Prases Ziem: i Poseł Lidzki. *Ludwik Sobolewski*, Poseł z Powiatu Lidzkiego, *manu propria*. *In parata Copia subscripta porrexerunt ac eandem Manifestationem Illustres Magnifici comparentes his etiam in Actis subscripserunt.*

PUCHAŁA.

Legi juxta Acta

PLUSKWINSKI.

W Drukarni P. DUFOUR. Konsyliarza Nadwornego, Drukarza J. K. Mci, i Dyrektora Drukarni Korpusu Kadetow.

Biblioteka Jagiellońska
stdr0024205

